

KALENDARIUM
Opracowała Maja Kowalska¹
**Przegląd ważniejszych wydarzeń²
15 maja–15 czerwca**

16–17.05. W całej Europie obchodzono Noc Muzeów 2015, podczas której można było bezpłatnie zwiedzać muzea i wiele innych instytucji kulturalnych. W tym roku obchody odbyły się również w Muzeum Geologicznym Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB) w Warszawie. Zwiedzającym została udostępniona stała ekspozycja oraz wystawa fotografii „Islandia – wyspa czterech żywiołów”. Zorganizowano także prelekcję „Wyjście roślin na ląd” oraz Podchody w Muzeum – grę, w której uczestnicy za pomocą wskazówek szukali ukrytych w różnych miejscach sali wystawowej okazów i zagadek. Pierwsza Noc Muzeów odbyła się w Berlinie w 1997 r. W 2001 r. przekształciła się w imprezę o zasięgu ogólnoeuropejskim, w której udział bierze obecnie ok. 120 miast. W Polsce Noc Muzeów jest organizowana od 2003 r. i zawsze cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Idea akcji jest propagowanie kultury poprzez udostępnienie w godzinach wieczornych i nocnych muzeów, galerii itp. oraz organizowanie specjalnych wydarzeń temu towarzyszących.

18–19.05. W Berlinie odbył się 6. Petersberg Climate Dialogue, w którym uczestniczyli ministrowie ds. środowiska i klimatu z ok. 35 krajów. Celem spotkania było podsumowanie przygotowań do Konferencji Stron Ramowej Konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu w Paryżu. Jedną z ważniejszych poruszonych spraw była kwestia finansowania działań klimatycznych. Na spotkaniu Polskę reprezentował Marcin Korolec, sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, pełnomocnik rządu ds. polityki klimatycznej. W wydarzeniu udział wzięli także m.in. kanclerz Niemiec Angela Merkel i prezydent Francji Francois Hollande. Pierwsze spotkanie z cyklu Petersberg Climate Dialogue odbyło się w 2010 r., po szczycie klimatycznym w Kopenhadze w 2009 r. Polska uczestniczyła we wszystkich spotkaniach Petersberg Climate Dialogue.

18–21.05. W Państwowym Instytucie Geologicznym – Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie odbyło się spotkanie międzynarodowej Grupy Roboczej ds. Granicy Oksfordu i Kimerydu, tzw. Grupy Kimerydzkiej, Podkomisji Stratygrafii Jury z Komisji Stratygrafii Międzynarodowej Unii Nauk Geologicznych. Dyskutowano nad

wyróżnieniem światowego wzorca granicy (GSSP), który jest proponowany w obszarach borealnych na wyspie Skye w Szkocji, oraz jej korelacji z profilami obszarów tetydzkich – zwłaszcza strefy submedyterańskiej, do której w jurze należała przeważająca część Polski. Po spotkaniu odbyła się wycieczka w okolice Bobrowników i Łobodna na Wyżynie Wieluńskiej.

19.05. Podczas uroczystej gali w Teatrze Kamienica ogłoszono wyniki konkursu Kampania Społeczna Roku 2014. Nagrody i wyróżnienia wręczono 25 kampaniom z 74 zgłoszonych do rywalizacji. Jurorzy oceniali nie tylko kreację i estetykę, ale całokształt działań komunikacyjnych, w tym również dobór odpowiednich narzędzi i efektywność. W kategorii „Kampanie o tematyce ekologicznej” nagrodę otrzymała kampania „Dom, który dla mnie oszczędza”, przygotowana dla Ministerstwa Środowiska przez Fabrykę Komunikacji Społecznej we współpracy z Domem Mediowym Codemedia. Jury, przyznając nagrodę tej akcji, doceniło niekonwencjonalne podejście w motywacji do działań ekologicznych, dowcipną symbolikę przekazu oraz formy przekazu dostosowane odpowiednio dla odbiorców. Organizatorami konkursu byli portal kampaniespoleczne.pl i Fundacja Komunikacji Społecznej, a partnerami strategicznymi Polpharma i Jet Line Outdoor.

19–22.05. W Wieliczce odbyła się Ogólnopolska Konferencja Osuwiskowa „O!SUWISKO”, podczas której zaprezentowano wyniki realizacji dwóch etapów projektu System Osłony Przeciwsuwiskowej (SOPO). Podstawowym celem przedsięwzięcia jest rozpoznanie i udokumentowanie wszystkich osuwisk i terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce oraz założenie systemu monitoringu na wybranych osuwiskach. Do tej pory w ramach programu zweryfikowano dane dotyczące osuwisk w Polsce pozakarpackiej oraz rozpoznano ponad 50 tys. osuwisk w rejonie karpackim. Następny etap, obejmujący kolejne zagrożone regiony, rozpocznie się w przyszłym roku. Konferencja została skierowana do środowisk badawczo-naukowych oraz administracji samorządowej i państwowej. Program obejmował sesje poświęcone m.in. problematyce rejestracji i kartografii osuwisk, monitoringu i zabezpieczeń na osuwiskach oraz zagadnieniom legislacyjnym. Poruszano również tematy praktycznych aspektów zabezpieczania osuwisk z uwzględnieniem możliwości ekonomicznych i technicznych. Konferencja zorganizowa-

¹ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; maja.kowalska@pgi.gov.pl.

² Część Kalendarium dotycząca informacji o przyszłych wydarzeniach jest dostępna na naszej stronie internetowej (www.pgi.gov.pl/prz_geol) w zakładce Kalendarium wydarzeń.

na przez PIG-PIB odbyła się pod patronatem ministerstw: administracji i cyfryzacji, infrastruktury i rozwoju oraz środowiska, a także Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt SOPO, realizowany przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy od 2006 r. na zamówienie ministra środowiska, jest finansowany ze środków NFOŚiGW.

19–24.05. Na wybrzeżu odbył się Bałtycki Festiwal Nauki, podczas którego zorganizowano Naukowy Piknik Geologiczny. Była to kolejna edycja cyklicznej imprezy popularnonaukowej organizowanej od 2003 r. przez wyższe uczelnie województwa pomorskiego, instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, instytuty branżowe oraz związane z nauką środowiska pozauczelniane. W organizację imprezy włączyli się pracownicy Oddziału Geologii Morza PIG-PIB, którzy zorganizowali wycieczki geologiczne wzdłuż klifu orłowskiego oraz lekcje rozpoznawania skał występujących na plaży.

20.05. Odbyło się ostatnie posiedzenie Rady Młodych Naukowców IV Kadencji. Jest to ciało doradcze ministra nauki i szkolnictwa wyższego, które zajmuje się przede wszystkim kwestiami rozwoju oraz karier początkujących badaczy. Rada działa również na rzecz wprowadzenia Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych w jednostkach naukowych. Członkami rady są młodzi naukowcy z wybitnymi osiągnięciami, którzy nie ukończyli 35. roku życia i cieszą się uznaniem w środowisku akademickim. Podczas spotkania podsumowano działalność IV Kadencji Rady. W posiedzeniu uczestniczyła prof. Lena Kolarska-Bobińska. Minister nauki podziękowała za dotychczasową współpracę i wsparcie resortu w działaniach na rzecz młodych naukowców. Nabór wniosków do kolejnej kadencji rady zakończył się 16 maja, niebawem MNiSW ogłosi jej skład.

20.05. W Barcelonie podczas pierwszego dnia 18. Forum Ekoinnowacji organizowanego przez Komisję Europejską zostały wręczone nagrody EMAS Awards 2015, nazywane środowiskowymi Oskarami. System ek zarządzania i audytu EMAS to nowoczesne narzędzie zarządzania, nastawione na osiąganie efektów w zakresie ochrony środowiska oraz oszczędności energii i zasobów. Tematem wiodącym tegorocznej edycji konkursu były skuteczne innowacje ekologiczne wspierające poprawę działalności środowiskowej. Organizując tegoroczną edycję EMAS Awards, Komisja Europejska zdecydowała uhonorować osiągnięcia organizacji, które wyróżniają się w dziedzinie ekoinnowacji. Wśród 22 podmiotów nominowanych w 6 kategoriach znalazły się 3 polskie organizacje: CEMEX Polska Sp. z o.o., oddział Chełm – w kategorii „Duże organizacje sektora prywatnego”, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Okręgu Częstochowskiego S.A. – „Duże organizacje sektora publicznego” oraz Regionalne Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej S.A. z Tych – „Małe organizacje sektora publicznego”. Główną nagrodę w swojej kategorii zdobyło Regionalne Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej S.A., które jest krajowym i europejskim liderem w sektorze gospodarki wodno-ściekowej pod względem wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Przyznając tę nagrodę, podkreślono wyniki firmy w zakresie ciągłego

doskonalenia systemu ek zarządzania i audytu, m.in. poprzez optymalizację procesów i wdrażane rozwiązania technologiczne. Regionalne Centrum Gospodarki Wodno-Ściekowej S.A. zostało również docenione za świadomość ekologiczną i społeczną odpowiedzialność biznesu.

22.05. Na całym świecie świętowano ustanowiony przez Organizację Narodów Zjednoczonych Międzynarodowy Dzień Różnorodności Biologicznej. Jest on obchodzony w dniu wejścia w życie konwencji na temat różnorodności biologicznej, która stanowi jedno z najważniejszych przyrodniczych porozumień międzynarodowych. Tegoroczne hasło przewodnie spotkania brzmiało: „Różnorodność biologiczna dla zrównoważonego rozwoju”. Z okazji obchodów święta na całym świecie prowadzone są działania na rzecz ochrony zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.

27.05. W Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie odbyła się konferencja „GIS w inżynierii środowiska”. Celem konferencji była popularyzacja rozwiązań GIS w analizach środowiskowych, m.in. hydrologii, meteorologii, projektowaniu infrastruktury sieciowej, prognozowaniu ryzyka środowiskowego. Patronat medialny nad tym wydarzeniem objęła redakcja miesięcznika GEODETA i portalu Geoforum.pl. Konferencja została zorganizowana przez KNGK Geoinformatyka z Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH przy współpracy ze Studenckim Kołem Naukowym Hydrogeomatyków „Szwerek” z Politechniki Krakowskiej oraz Kołem Naukowym Leśników z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie.

28.05. W Warszawie odbył się finał konkursu „Nasza Ziemia – środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro”. Tegoroczna, XVI edycja konkursu została zorganizowana pod hasłem „Skrzydlaty eksperyment Ziemi”. Do rywalizacji zgłoszono ponad 3 tys. prac. Zdobywcy trzech pierwszych miejsc w kategorii szkół ponadgimnazjalnych otrzymali indeksy Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego. Konkurs został zorganizowany przez PIG-PIB wspólnie z litewską Służbą Geologiczną. Patronat nad imprezą objęli m.in. Sławomir Brodziński, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju oraz Jego Ekscelencja Pan Šarunas Adomavičius, Ambasador Republiki Litewskiej w Polsce.

1.06. Odbyło się Polsko-Francuskie Forum Nauki i Innowacji zorganizowane wspólnie przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ambasadę Francji i Instytut Francuski w Polsce. Dyskutowano na temat współpracy pomiędzy naukowcami oraz możliwościami polskich badaczy w europejskich konkursach grantowych.

1.06. Przemysław Łagodzki objął stanowisko dyrektora Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Doktor Przemysław Łagodzki jest absolwentem Akademii Rolniczej w Szczecinie i doktorem nauk ekonomicznych Uniwersytetu Szczecińskiego. Jest autorem kilkudziesięciu publikacji w zakresie rachunkowości zarządczej, sprawozdawczości finansowej oraz zarządzania środowiskiem. Wcześniej był m.in. dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie i pełnił obowiązki zastępcy dyrektora Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

2.06. W siedzibie Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w Paryżu otwarto wystawę fotograficzną „Polskie Parki Narodowe”. W ceremonii wzięł udział sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Marcin Korolec. Wystawa to wspólny projekt Ministerstwa Środowiska i parków narodowych, powstała w 2012 r. i była dotychczas prezentowana m.in. w 18 parkach narodowych oraz na terenie Ambasady RP w Hadze. Do tej pory obejrzało ją ponad 70 tys. odwiedzających. Ekspozycja składa się z 23 fotografii przedstawiających najpiękniejsze i najcenniejsze pod względem przyrodniczym miejsca oraz gatunki występujące w polskich parkach narodowych. Można ją podziwiać w Paryżu do końca września, m.in. na terenie Ambasady RP w Paryżu oraz w trakcie obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa.

2.06. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw przedłożonych przez ministra środowiska. Celem nowelizacji jest zmniejszenie liczby awarii w zakładach stwarzających ryzyko wystąpienia poważnego zagrożenia, a w razie ich wystąpienia zapewnienie najwyższego poziomu ochrony ludzi i środowiska. Podniesienie bezpieczeństwa funkcjonowania zakładów przemysłowych będzie realizowane m.in. poprzez wdrożenie odpowiednich systemów i procedur służących zarządzaniu i kontroli zagrożeń związanych z substancjami niebezpiecznymi. Zostanie nałożony obowiązek wprowadzenia przez wszystkie zakłady podlegające omawianym regulacjom systemu zarządzania bezpieczeństwem gwarantującego lepszą ochronę ludzi i środowiska. Zmianie ulegnie wykaz substancji, których składowanie na terenie zakładów stwarza niebezpieczeństwo. Wzmocnione zostaną także wymogi dotyczące kontroli zakładów objętych omawianymi przepisami oraz dostępu społeczeństwa do informacji publicznej na ten temat, ogólnie dostępne będą również zasady i instrukcje dotyczące sposobów postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia.

2.06. Ogłoszone zostały kryteria i tryb oceny czasopism naukowych. Komunikat wraz ze szczegółowymi informacjami znajduje się na stronie MNiSW. Dla czasopism naukowych, które nie posiadają współczynnika wpływu Impact Factor, ankiety w celu poddania ich ewaluacji wypełnia się w formie elektronicznej. Należy je wypełnić w kreatorze ankiety aplikacyjnej czasopisma naukowego. Kreator został udostępniony w dniu 15 czerwca 2015 r. i będzie otwarty do 15 lipca.

9–10.06. Na Stadionie Narodowym w Warszawie odbyło się Krajowe Forum Wodne 2015. Spotkanie zostało poświęcone strategicznym dla gospodarowania i zarządzania wodami w Polsce dokumentom: aktualizacji Planów gospodarowania wodami oraz Planom Zarządzania Ryzykiem Powodziowym. Rozmowy na temat gospodarki wodnej w kraju prowadzili przedstawiciele wszystkich grup, które kształtują i są zainteresowane polską gospodarką wodną: administracji rządowej, samorządowej, naukowców, przedstawiciele branż wodnych, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych. Forum zostało zorganizowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej pod

honorowym patronatem ministra środowiska Macieja Grabowskiego.

9–10.06. Na Zamku Lubelskim w Lublinie odbyła się Międzynarodowa Konferencja ECOFORUM „Po pierwsze środowisko”. Są to cykliczne spotkania z zakresu ekologii, zainicjowane sześć lat temu przez prezydenta miasta Lublina – Krzysztofa Żuka. Konferencja stanowi okazję do wymiany pomysłów oraz doświadczeń w zakresie skutecznej ochrony środowiska. Podczas jej trwania odbyły się liczne wykłady i prezentacje, a także spotkania oraz dyskusje eksperckie. ECOFORUM pozwala na podjęcie dialogu przedstawicieli różnych środowisk w trosce o wypracowanie ścieżki rozwoju chroniącej środowisko naturalne. Honorowy patronat nad tegoroczną edycją konferencji objął Janusz Piechociński – wicepremier, minister gospodarki, Włodzimierz Karpiński – minister skarbu państwa oraz Maciej Grabowski – minister środowiska. Podczas spotkania zostało podpisane z miastem Lublin pierwsze porozumienie w ramach projektu Ministerstwa Środowiska pt. „Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców”. Jednym z celów projektu jest przekonanie władz lokalnych, że istnieje potrzeba adaptacji do tych zmian.

10.06. W Wyższej Szkole Technicznej w Katowicach w ramach VII Śląskiego Forum Inwestycji, Budownictwa i Nieruchomości odbyło się 72. spotkanie Forum „Energia – Efekt – Środowisko”, zorganizowane przez NFOŚiGW. Tematem spotkania była „Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków oraz budownictwo energooszczędne kluczowym elementem zrównoważonego rozwoju”.

10–12.06. W Łodzi odbyła się VII Konferencja Paleobotaniki Czwartorzędu pt. „Dynamika zmian roślinności Niżu Polskiego w dobie późnoglacialnych zmian klimatu i narastania antropopresji w holocenie”. Towarzyszyły jej dwie sesje terenowe obejmujące: Kujawy i Kotlinę Kolską oraz Wzniesienia Łódzkie i Równinę Łowicko-Błońską. Spotkanie zostało zorganizowane przez Katedrę Geomorfologii i Paleogeografii Wydziału Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego, Komitet Badań Czwartorzędu PAN oraz PIG-PIB.

11.06. W województwie śląskim odbyło się piąte posiedzenie Państwowej Rady Ochrony Środowiska. Spotkanie było poświęcone głównie tematyce związanej z ochroną powietrza. W obradach uczestniczyli minister środowiska Maciej Grabowski, przedstawiciele regionalnych instytucji ochrony środowiska, a także wiceminister zdrowia Beata Małecka-Libera oraz członek zarządu województwa śląskiego Gabriela Lenartowicz. W trakcie posiedzenia dyskutowano na temat ochrony powietrza w świetle problemów zdrowotnych, a także kwestii dotyczących wojewódzkich programów ochrony środowiska i systemu gospodarki odpadami w Polsce. Podczas konferencji prasowej, po zakończeniu obrad rady, minister środowiska Maciej Grabowski podpisał z prezydentem Dąbrowy Górniczej porozumienie ws. opracowania planu adaptacji do zmian klimatu. Dąbrowa Górnicza to drugie po Lublinie miasto, które włączyło się w projekt Ministerstwa Środowiska „Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu dla

miast powyżej 100 tys. mieszkańców”. Projekt ma na celu doprowadzenie do przedstawienia, w perspektywie do dwóch lat, planu konkretnych możliwych działań, które ograniczą wpływ klimatu na funkcjonowanie miasta i ograniczą ryzyko związane np. z ulewnymi deszczami, falami upałów czy niszczącymi wichurami.

11.06. W auli Instytutu Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. Macieja Nałęcza PAN w Warszawie odbyła się 130. Sesja Zgromadzenia Ogólnego Polskiej Akademii Nauk, podczas której wybrano prof. Stefana Malepszego na stanowisko wiceprezesa PAN. Profesor (członek korespondent PAN od 2004 r.) jest specjalistą z zakresu genetyki i biotechnologii. Prowadzi badania nad podstawami ulep-

szania genetycznego roślin, poznaniem sposobu działania genów odpowiedzialnych za proces embriogenezy somatycznej w kulturze *in vitro* oraz uwarunkowaniami biologicznymi i metodycznymi skutecznego stosowania modyfikacji genetycznych i wytwarzaniem roślin genetycznie zmodyfikowanych przydatnych w gospodarce. Pracuje w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, a w latach 2011–2015 był przewodniczącym Rady Kuratorów Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN oraz członkiem Prezydium PAN. W drugiej części 130. Sesji ZO PAN prof. Andrzej Zoll, przewodniczący Komisji do spraw etyki w nauce, przedstawił sprawozdanie z działalności komisji w 2014 r. Zgromadzenie przyjęło także sprawozdania finansowe i z działalności merytorycznej akademii w 2014 r.